

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovnovzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód projektu ITMS2014+	NFP312011S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub prírodovednej gramotnosti
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Oľga Opaleková
8. Školský polrok	február 2020 – jún 2020
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	skola@zsh14dvory.edu.sk

Úvod:

Stručná anotácia

Pedagogický klub prírodovednej gramotnosti sa v priebehu 2.polroka realizácie projektu venoval metodike a analýze vyučovacích hodín venovanej prírodovednej gramotnosti. Klub v období február 2020 až jún 2020 zasadal celkove päťkrát. Na jednotlivých sedeniach sa členovia klubu venovali rozboru foriem a metód praktizovaných na jednotlivých vyučovacích hodinách, či už na prvom, ale aj na druhom stupni vzdelávania. Porovnávali skúsenosti s riešením aplikačných úloh a pokusov žiakov na vyučovacích hodinách prírodovedného zamerania.

Jednotlivé stretnutia boli na témy :

Prírodovedná gramotnosť na I. stupni

Prírodovedná gramotnosť na II. stupni

Prírodovedná gramotnosť - nadväznosť I. a II. stupňa

Metódy vyučovania žiakov na I. stupni

Myšlienkové a pojmové mapy

Kľúčové slová

prírodovedná gramotnosť, prírodovedné vzdelávanie, analýza aktuálnych výsledkov, problémy a nedostatky, formy spolupráce, plynulosť prechodu z I. na II. stupeň, formy vyučovania, metódy vyučovania, postupy práce, vedomosti, zručnosti, tematické vzdelávanie, myšlienková pojmová mapa, opakovanie učiva, osvojenie nového učiva, tvorivosť, kreativita, názornosť, inovatívna metóda

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Polročnou správou by sme chceli poukázať na prínos projektu pre výchovno vyučovací proces. Naším cieľom je poukázať na to, ako vhodne sa dajú využiť inovatívne formy a metódy na žiakov vo vyučovacom procese ako motivačný a aktivizujúci prvok. Podporujú nie len prírodovednú gramotnosť, ale aj čitateľskú a matematickú gramotnosť v praktickom živote žiaka. Prínosom projektového vyučovania sú možnosti venovať sa aktuálnym témam z oblasti environmentálnej výchovy a smeruje k výchove ochrany prírody a zveľaďovania svojho širokého okolia.

Súčasný obdobia, v ktorom žijeme je ovplyvnené prudkým rastom poznatkov. Prenikanie vedy a techniky mení postavenie človeka, kde hlavnú úlohu zohráva rozhodovanie sa na základe získaných informácií. Aby sme žiakov pripravili čo najlepšie na ich budúci osobný i profesijný život, je nevyhnutné držať krok s rozvojom technologicky zameranej spoločnosti. Učitelia musia disponovať širokým spektrom nových ale aj inovovaných prístupov k vyučovaciemu procesu. Vzhľadom k tomu sa snažíme včleňovať do vyučovania zážitkové učenie, pozorovanie v okolitej prírode a využívať aktivizačné prvky vzdelávania. Žiaci sa venujú praktickým činnostiam, pokusom a vyhodnocujú svoje získané výsledky pozorovania. Všetky nadobudnuté vedomosti využijú aj v praktickom živote.

Jadro:

Popis témy/problém

Prvé tri stretnutia prírodovedného klubu boli venované prírodovednej gramotnosti na I. stupni, na II. stupni a nadväznosti I. a II. stupňa.

Členovia prírodovedného klubu, vyučujúci na ročníkoch 1. – 4. predniesli svoje skúsenosti funkčnej gramotnosti. Vyhodnotili svoje praktické skúsenosti s riešením aplikačných úloh a pokusov žiakov na prírodovedných predmetoch. Zhodnotili aktivitu žiakov počas praktických pokusov ako aj ich spájanie vedomostí s praktickými situáciami v bežnom živote. Poukázali na vedomosti žiakov nadobudnuté počas sledovania dokumentárnych filmov alebo čítaním odbornej literatúry.

Pedagogický klub sa na druhom stretnutí zaoberal témou Prírodovedná gramotnosť na II. stupni ZŠ. Učitelia ročníkov 5. – 9. analyzovali úroveň prírodovednej gramotnosti žiakov vyšších ročníkov a porovnávali dosiahnuté výsledky s úrovňou žiakov z nižších ročníkov. Uviedli problémy, s ktorými sa stretli na jednotlivých hodinách a rozdiskutovali sme ich následné riešenia. Diskutovali o rozvíjaní tých kompetencií, zručností a postojov žiakov, ktoré by viedli k zlepšeniu úrovne prírodovednej gramotnosti.

Na nasledujúcom stretnutí sa spoločne venovali nadväznosti prírodovednej gramotnosti pri prechode zo štvrtého ročníka do piateho. Tu dochádza k prelomu a veľkým zmenám v spôsobe vyučovania žiakov. Preto je nevyhnutné, aby vyučujúci úzko spolupracovali a vzájomne sa podporovali, čím uľahčia i žiakom plynulý prechod pri rozvoji prírodovedných kompetencií.

Konkrétne úlohy sa navrhli aj k jednotlivým školským akciám Deň Zeme, Deň vody.

Na záver sedenia klubu členovia konštatovali, že ľahší prechod na druhý stupeň zvládajú žiaci, ktorí majú aktívny vzťah k učeniu a dobrú úroveň čitateľskej gramotnosti. Prispieva k tomu i samostatnosť pri práci. Žiakom nestačia iba základné poznatky o prírode a spoločnosti, ale musia sa naučiť pracovať s vedeckým textom, písať si poznámky a samostatne analyzovať informácie.

Štvrté stretnutie bolo zamerané na metódy vyučovania žiakov na I. stupni. Na hodinách sme žiakom sprostredkovali vedomosti a zručnosti s dôrazom na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti.

Na tomto stretnutí pedagogického klubu jednotliví členovia opísali metódy a formy, ktoré najčastejšie použili vo výchovno-vzdelávacom procese. Uviedli problémy, s ktorými sa stretli na jednotlivých hodinách a rozdiskutovali sme ich následné riešenia. Rozoberali sme hlavne klady a zápory jednotlivých foriem a metód, čo ponúkajú žiakom na ich jednoduchšie zvládnutie učiva.

Z inovatívnych metód sme sa podrobnejšie oboznámili s používaním brainstormingu, brainwritingu, brainwalkingu, negatívneho brainstormingu, rolestormingu, questionstormingu, cubingu a memo kartičiek.

Na poslednom, piatom, stretnutí prírodovedného klubu sme sa venovali téme Myšlienkové a pojmové mapy. Rozoberali sme využitie pojmových máp na jednotlivých vyučovacích hodinách. Predostreli sme svoje skúsenosti s tvorbou myšlienkových máp, pričom preferovalo sa využívanie obrázkov pred slovami. Vhodne zvolený obrázok má väčšiu výpovednú hodnotu ako slová, či dokonca celý text. Pojmová myšlienková mapa podporuje záujem žiakov o učenie, aktívne sa podieľajú i žiaci na realizácii výučby, sú intenzívne motivovaní. Zároveň sa u detí rozvíja tvorivosť a kreativita. Vyučovanie sa stáva atraktívnejším a zaujímavejším. Pojmová mapa je jednoduchšie spracovateľná pre žiakov, ktorí majú slabšie čitateľské zručnosti, ťažšie si zapamätávajú informácie. Sú pre mnohých jasnejšie a logickejšie ako písomné argumentácie.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Členovia klubu na základe vlastných skúseností odporúčajú:

- viesť žiakov k sledovaniu prírodovedných a dokumentárnych filmov
- viesť žiakov k praktickým činnostiam spájajúcim teóriu a prax
- chrániť prírodu, svoje blízke i širšie okolie
- prepájať jednotlivé témy v rôznych predmetoch
- využívať a stavať na vedomostiach z predchádzajúcich ročníkov
- využívať inovatívne metódy na zvýšenie záujmu žiakov o prírodné vedy
- zúčastňovať sa exkurzií do prírodovedných múzeí a výstav
- rozvíjať zručnosti pri práci s textom
- písať si samostatne poznámky z prečítaného textu
- zážitkovými aktivitami podporovať záujem žiakov o prírodné vedy
- prepájať teoretické vedomosti s praxou, so životom
- podporovať a aktívne sa zapájať do školských akcií – Deň Zeme, Deň vody
- sledovať nadväznosť učebných osnov, hlavne v 4. a 5. ročníku
- diskutovaniu o preberaných javoch
- realizovaniu vedeckého bádania a experimentovania
- tvoreníu vlastných výstupov, prezentácií, referátov
- pozorovaniu prírodných javov prostredníctvom simulácií
- zaznamenávaniu priebehu javu v triede, na exkurzii
- využívať čo najintenzívnejšie pojmové mapy
- pri tvorbe pojmových máp používať často obrázky
- aktívne zapájať žiakov pri tvorbe myšlienkových máp
- využívať inovatívne metódy pri vytváraní pojmových máp
- odovzdávať si skúsenosti v rámci MZ a PK

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Oľga Opaleková
12. Dátum	30.06.2020
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Anna Rošková
15. Dátum	01.07.2020
16. Podpis	